

Saksbehandler: Siri Merete Alfheim

Kommunedirektør/rådmann: Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
	Hovedutvalg oppvekst og kultur	
009/23	Hovedutvalg helse og omsorg	29.03.2023
	Formannskapet	
009/23	Karmøy ungdomsråd	12.04.2023

Mandat for rusmiddelpolitisk handlingsplan 2024-2028

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Karmøy formannskap vedtar mandat for «Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2024-2028» slik det framgår av saksutredningen.

Hovedutvalg helse og omsorg 29.03.2023:

Behandling:

Forslag til vedtak om å endre begreper rusmisbruker, foreslått av Lillian Levik Løndalen, Karmøylista
Hovedutvalg helse og omsorg vedtar at en endrer ordbruken i mandatet fra rusmisbruker til Rusmiddelavhengig når dette er tilfellet. Angående udiagnostiserte personer er rusmiddelbruker eller mennesker med problematisk rusmiddelbruk mer korrekte og dagsriktige begrep.

Forslag til vedtak- endring av mandat., foreslått av Lillian Levik Løndalen, Karmøylista
HHO vedtar at rehabilitering, oppfølging og ettervern tas med i mandat for rusmiddelpolitisk handlingsplan.

Ny tekst i tillegg til eksisterende tekst i punkt 5 under pkt 4 (Mandat) brukermedvirkning ivaretas ved å involvere aktuelle brukerorganisasjoner i planarbeidet.

HHO vedtar nytt punkt under, 3. brukermedvirkning : Planarbeidet gjennomføres i samarbeid med brukerorganisasjoner på området, i samsvar med enstemmige kommunestyrevedtaket i 2018, jamfør nytt vedtak HHO i 2019. Dette for å ivareta brukermedvirkning på flere plan.

Ny tekst i tillegg til eksisterende tekst i punkt 5 under punkt 4 (Mandat) brukermedvirkning ivaretas ved å involvere aktuelle brukerorganisasjoner i planarbeidet.

Kommunedirektørens forslag med Løndalens (KL) tilleggssforslag enstemmig vedtatt.

HHO- 009/23 Vedtak:

Karmøy formannskap vedtar mandat for «Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2024-2028» slik det framgår av saksutredningen med følgende tillegg:

Hovedutvalg helse og omsorg vedtar at en endrer ordbruken i mandatet fra rusmisbruker til Rusmiddelavhengig når dette er tilfellet. Angående udiagnostiserte personer er rusmiddelbruker eller mennesker med problematisk rusmiddelbruk mer korrekte og dagsriktige begrep.

Hovedutvalg helse og omsorg vedtar nytt punkt under, 3. brukervedvirkning : Planarbeidet gjennomføres i samarbeid med brukerorganisasjoner på området, i samsvar med enstemmige kommunestyrevedtaket i 2018, jamfør nytt vedtak HHO i 2019. Dette for å ivareta brukervedvirkning på flere plan.

Ny tekst i tillegg til eksisterende tekst i punkt 5 under punkt 4 (Mandat) brukervedvirkning ivaretas ved å involvere aktuelle brukerorganisasjoner i planarbeidet.

Karmøy ungdomsråd 12.04.2023:

Behandling:

Ungdomsrådet støtter forslag til mandat, men ønsker å komme med følgende forslag/betraktninger inn i arbeidet med revidering av planen:

- Ungdomsrådet ønsker at man ser på mulighet for å jobbe for meråpne idrettshaller i hele kommunen.
- Det er viktig med at man starter med forebyggende arbeid tidlig og at dette gjøres med dialog, f. eks ved egne samtaler med alle elever gruppevis eller enkeltvis.
- Tilhørighet er viktig for å forhindre utenforskap og rusproblematikk.
- Veldig mye av rusproblematikken har lite å gjøre med rus, men alt annet; venner, tilhørighet og aktivitetstilbud. Det er derfor viktig å skape gode fellesskap blant ungdom.

Innstilling med ungdomsrådets betraktninger enstemmig vedtatt.

KUR- 009/23 Vedtak:

Ungdomsrådet støtter forslag til mandat, men ønsker å komme med følgende forslag/betraktninger inn i arbeidet med revidering av planen:

- Ungdomsrådet ønsker at man ser på mulighet for å jobbe for meråpne idrettshaller i hele kommunen.
- Det er viktig med at man starter med forebyggende arbeid tidlig og at dette gjøres med dialog, f. eks ved egne samtaler med alle elever gruppevis eller enkeltvis.
- Tilhørighet er viktig for å forhindre utenforskap og rusproblematikk.
- Veldig mye av rusproblematikken har lite å gjøre med rus, men alt annet; venner, tilhørighet og aktivitetstilbud. Det er derfor viktig å skape gode fellesskap blant ungdom.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Eksisterende rusmiddelpolitisk handlingsplan utløper og skal rulleres i løpet av 2024. Denne saken har til hensikt å sikre at ny plan utformes i tråd med politiske føringer i Karmøy kommune.

Saks- og faktaopplysninger

Først i saken beskrives hensikten med rusmiddelpolitisk handlingsplan, deretter beskrives fokusområde og brukermedvirkning før mandat for planen presenteres.

1. Hensikt

Rusmiddelpolitisk handlingsplan har til hensikt å samordne kommunens rusmiddelpolitikk. Planen er et flersektorielt redskap der ulike interesser tydeliggjøres. Etter alkoholovens § 1-7d er kommunene pålagt å utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan. En rekke andre lover pålegger også kommunen å løse oppgaver på "rusmiddelfeltet".

Kommuner kan innarbeide rusarbeid i folkehelsesatsingen, eller også utarbeide en egen rusmiddelpolitisk handlingsplan. Dette avhenger ofte av utfordringsbildet på området. Utfordringene på rusfeltet i Karmøy kommune skiller seg ikke nevneverdig ut fra sammenlignbare kommuner, fylket eller landet. Likevel gir en egen rusforebyggende plan mulighet til å se arbeidet på feltet mer i sammenheng og ivareta helheten. Det anbefales derfor at det skrives en egen rusmiddelpolitisk handlingsplan.

2. Fokusområde

Rusmiddelpolitisk handlingsplan bør gi en oversikt og beskrive utfordringsbildet på rusmiddelfeltet – fra generelt forebyggende fokus rettet mot barn og unge via skjenke- og bevillingspolitikk til rehabilitering og oppfølging av rusmisbrukere. Men det anbefales at planen skiller ut hvordan kommunen arbeider i praksis med å ivareta rehabilitering og oppfølging av rusmiddelmisbrukere. Grunnen er at helse og omsorg utarbeider en helhetlig plan for sektoren og alle tjenestene i den. Det betyr at den helhetlige planen til helse og omsorg vil beskrive arbeidet med rehabilitering og oppfølging av rusmiddelmisbrukere.

Planen vil også ha grensesnitt og bør sees i sammenheng med andre planer i kommunen og kommuneplanens samfunnsdel.

3. Brukermedvirkning

Planarbeidet starter våren 2023. Det tas utgangspunkt i den forrige planen som ble utformet etter omfattende brukermedvirkning og gjennomførte evalueringer. Det betyr at innsatsområdene i nåværende plan stort sett opprettholdes.

Brukermedvirkning planlegges gjennomført med cafedialog med innbyggere og fokusgruppeintervju med ungdommer. Her vil en drøfte utfordringer, tiltak og forsøke å gå mer i dybden for å forstå sammenhenger og mulige årsaksforklaringer. Innspillene og funnene vil igjen brukes i det forebyggende arbeidet og planarbeidet.

4. Mandat for rusmiddelpolitisk handlingsplan:

1. Rusmiddelpolitisk handlingsplan skal utformes i tråd med gjeldende lover og føringer. Det skrives en egen plan som skal være tverrfaglig.

2. Planen skal samordnes med andre kommunale planer og kommuneplanens samfunnsdel.
3. Planen skal gi en oversikt over utfordringsbildet på rusmiddelfeltet – fra generelt forebyggende fokus rettet mot barn og unge via skjenke- og bevillingspolitikk til rehabilitering og oppfølging av rusmisbrukere.
4. Planen skal gi oversikt over hvordan kommunene arbeider for å løse utfordringene på rusfeltet for barn, unge og ruspolitikken. Rehabilitering og oppfølging av rusmisbrukere beskrives i egen helhetlig plan for helse og omsorg.
5. Brukermedvirkning ivaretas gjennom Cafedialog med innbyggere og fokusgruppeintervju med ungdommer. Hensikten er å få mer erfaringer av årsak og virkning på feltet for å komme med forslag til fremtidsrettet arbeid.
6. Planen sendes ut for innspill til involverte parter i god tid før den politiske behandlingen starter.

Kommunedirektørens konklusjon

Saken beskriver hensikt med rusmiddelpolitisk handlingsplan, fokusområde og brukermedvirkning før det gir et mandat for arbeidet. Kommunedirektøren tilrår at mandatet legges til grunn for utarbeiding av «Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2024-2028».